

X.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 70. Pontificiae commissionis ad Codicis Canones authentice interpretandos responsa ad proposita dubia. — 71. Odprite srce, odprite roke! Pomoč brezposelnim, revnim in bolnim. — 72. Proglas dobredelnega društva »Varstvo«. — 73. Evidenca nad vplačanimi taksami. — 74. Koppitsch (Kopič) — rojstni podatki. — 75. Slovstvo.

70.

Pontificiae commissionis

ad Codicis Canones authentice interpretandos responsa ad proposita dubia.¹

Emi Patres Pontificiae Commissionis ad Codicis canones authentice interpretandos, propositis in plenario coetu quae sequuntur dubiis, responderi mandarunt ut infra ad singula:

I. De constitutione Tribunalis collegialis.

D. An Officialis, cum potestate ordinaria iudicandi et absque ulla causarum reservatione ad normam canonis 1573 § 1 et 2 electus, constituere possit tribunal collegiale vocando per turnum iudices synodales iuxta canonem 1574 nominatos.

R. Affirmative, nisi Episcopus aliter in singulis casibus statuatur.

II. De iudicio super martyrio servorum dei.

D. An praescriptum canonis 2101 extendatur etiam ad disceptationem martyrii Servorum Dei.

R. Negative.

Datum Romae, e Civitate Vaticana, die 28 mensis Iulii anno 1932.

P. Card. Gasparri, Praeses.

L. ✠ S.

I. Bruno, Secretarius.

71.

Odprite srce, odprite roke!

Pomoč brezposelnim, revnim in bolnim.

V lanskem Oglasniku (štev. IX.) je bil objavljen »Pastirski list za nujno pomoč brezposelnim in ubogim.« V tem listu so bile med drugim navedene tudi besede sv. očeta, s katerimi vzpodbuja, prosi in roti vse katoličane, da po svojih močeh pomagajo lajšati bedo in trpljenje onih, ki si sami ne morejo pomagati.

Spet se bliža zima. Mnogo jih je v mestih in vaseh, ki s strahom gledajo v bodočnost, ker vedo, da bodo zimski mesci zanje mesci pomanjkanja, zmrzovanja in trpljenja. Tem revežem bo treba lajšati bedo in trpljenje.

Ordinariat se tem potom obrača v svojem imenu in v imenu škofijskega odbora Kat. akcije v Mariboru na vse župnijske urade s sledečo željo:

V vsaki župniji se naj še pred nastopom zime osnuje karitativni odbor. Naloga tega odbora naj bo, da bo po hišah zbiral prispevke za podpiranje brezposelnih, revnih in bolnih. Nabiratelji naj gredo od hiše do hiše in se naj v imenu revežev obrnejo na usmiljena srca. Sprejmejo naj vse, kar dobijo: de-

¹ AAS, 1932, pag. 314.

nar, obleko, obuvalo, drva itd. ... Uporabiti se bo dalo vse. Dobrodošli bodo zlasti naravni pridelki. Te bo vsak najlažje dal. Kar se jih ne bo uporabilo, se naj prodajo in se denar da v fond revežev ... Nabiratelji naj bodo požrtvovalni ljudje, ki se ne bodo zbal nobenih žrtev. Odbor je prepričan, da se bo z malim trudom — zlasti, ako dušni pastirji storijo vse, kar je v njihovi moči — v vsaki župniji toliko nabralo, da bodo čez zimo v glavnem preskrbljeni vsaj domači reveži.

Še eno. Pomanjkanje bo v mestih mnogo večje, kakor na kmetih, radi tega se povsod spomnite tudi teh revežev. Od tistega, kar se v župniji nabere, pošljite en del (v denarju) po priloženi položnici škof. odboru, ki bo s tem podpiral tukajšnje reveže. V mestu jih bo na tisoče, ki bodo pomoči potrebni in krščanska usmiljenost nam nalaga dolžnost, da jim pomagamo.

Gg. župniki, prav toplo priporočite zadevo vernikom. Naslikajte jim položaj revežev in jih vzpodbudite, da vsak po svojih močeh pomaga. Kar bodele storili Vi in vaši verniki za domače in mestne reveže, bo Bog obilno poplačal. Skrb za reveže je odlično delo Katoliške akcije.

72.

Proglas dobrodelnega društva „Varstvo“.

Dobrodavno društvo »Varstvo« v Ljubljani je naprosilo kn. šk. ordinariat z vlogo od 12. oktobra t. l., št. 2 za objavo nastopnega proglasa v »Oglasniku lavantinske škofije«.

Predragi bratje, dobre sestre!

Svetovna kriza je med vsemi narodi na svetu povzročila mnogo bede in siromaštva. Tudi naš ikraji niso izvzeti; tudi pri nas raste pomanjkanje in uboštvo. Zlasti mnogi ubožni starši so v silnih skrbah, kako bodo preživljali svoje otroke, ker ni ne denarja, ne obleke, ne živeža. S strahom gledajo v bodočnost. Mnogi starši imajo že šoli odrasle otroke, pa ne vedo kam z njimi; ne vedo in ne znajo poiskati primernege mesta, kamor bi dali svoje otroke, da bi se kakorkoli izobrazili in si v poznejšem življenju mogli služiti vsakdanji kruh.

Toda temu siromaštvu in tej nevednosti in neznanju se da pomagati, če se vsi kot bratje in sestre združimo v društvu in svojim malim bratom in sestricam z združenimi silami pomagamo. Kjer je resnična ljubezen do bližnjega in ljubezen do lastnega naroda, se da vse doseči. To dokazujeta društvo »Narodna zaščita« in društvo »Hrvatski Radiša« v Zagrebu. V teh dveh društvih so se združili vsi hrvatski rodoljubi in rodolubkinje, da pomagajo svojim malim rojakom in rojakinjam. Človek mora občudovati veliko dobrodavno, narodno, prosvetno in gospodarsko delo, ki ga vršita ti dve društvi. »Zaščita« je pri premožnih posestnikih namestila na prehrano in vzgojo nad 60.000 (šestdeset tisoč) otrok ubožnih staršev. Razen tega je razdelila od leta 1914. do danes 22 milijonov dinarjev v dobrodavne namene. — »Radiša« pa je nastavil nad 15.000 dečkov v razne obrti.

Podobno hoče delovati tudi naše dobrodavno društvo »Varstvo«. Delovalo bo le v Dravski banovini, s sličnimi društvi v državi bo pa v prijateljskih odnosih. Društvo hoče: 1. kolonizirati slovenske siromašne otroke in sirote med dobre slovenske družine; 2. nameščati trgovske, obrtne, industrijske in kmetijske učence. Nameščati hočemo samo zdrave in nepokvarjene otroke, stare 6 do 12 let; v poznejše obrtne, trgovske in kmetijske stroke seveda dečke v primernih letih in po zmožnostih. »Varstvo« hoče, da dobi manj učenega proletarijata, pa več dobrih kmetov, obrtnikov, trgovcev in sposobnih delavcev.

Toda društvo ne more dosežati svojih namenov, ako ga ne podpirajo vsi sloji prebivalstva, eni z denarnimi podporami, drugi s potrebnimi informaci-

jami ali s tem, da sprejmejo siromašne otroke na prehrano in vzgojo, ali da sprejmejo potrebne vajence v svoje podjetje.

Zato se obračamo do vseh dobrih src, do vseh blagih Slovencev in Slovenk, ki jim je Bog dal dovolj zemeljskih darov za preživljanje, da sprejmejo kakega siromašnega otroka za daljši ali krajši čas na prehrano in vzgojo. Kdor pa ne more prevzeti otroka, naj vsaj z denarno podporo podpre to dobrodelno akcijo. Društvo »Varstvo« je odprlo svojo pisarno v Ljubljani na Dunajski cesti št. 17 (pritličje, vhod s ceste). Tu sem se pošiljajo vsi darovi in tu se sprejemajo vsi oglasi za siromašne otroke.

Siromašni starši, ki imate dobre in nepokvarjene otroke v starosti od 6 do 12 let, pa jih ne morete preživljati in ne oblačiti, obrnite se na društvo »Varstvo« in sporočite, da preskrbi vašim otrokom za daljšo ali krajšo dobo preživljanje in vzgojo pri dobrih ljudeh.

Oni poljedelci, ki žele dobiti 14 ali 15 letnega dečka, da se pri njih izučijo praktičnega in naprednega poljedelstva, dalje obrtniki, trgovci, ki žele dobiti vajence, naj se obrnejo v vseh teh zadevah na društvo »Varstvo«, ki jim bo preskrbelo potrebne vajence.

Oni starši, ki želite, da se vaši otroci izuče poljedelstva, kake obrti ali trgovine, sporočite društvu »Varstvo«, da poišče za vašega sina poljedelca, obrtnika, trgovca, ki bi ga hotel sprejeti na izučbo.

Na vse blage Slovence in Slovenke se obračamo z iskreno prošnjo, da bi podpirali vsak po svoji moči namene društva »Varstva« vsepovsod. Z združenimi močmi se da veliko doseči in marsikatera solza obrisati. Društvena članarina znaša letno 10 Din. Sprejme se vsak najmanjši dar. Darežljivosti niso stavljene nikake meje. Vsako leto bomo javno polagali svoj račun in poročilo o svojem delu.

Pri svojem delu bomo ne glede na desno in levo pomagali po svojih močeh vsakemu, ki je pomoči potreben.

Ljubljana, 6. oktobra 1932.

Za Dobrodelno društvo »Varstvo«:

Franc de Cecco,
tajnik.

Anton Mrkun,
predsednik.

73.

Evidenca nad vplačanimi taksami.

Ker želi imeti finančno ministrstvo pregled nad tem, koliko se pri posameznih uradih pobere na taksah, je odredilo, da naj se od 1. avgusta t. l. dalje vodi pri vseh državnih, banovinskih in drugih javnih uradih evidenca o vseh taksah, ki se pri teh uradih pobirajo bodisi v kolekih, bodisi v gotovini ter naj se o tem pošiljajo mesečni izkazi davčnim upravam.

Gledé na to odredbo so davčne uprave pozvale poleg ostalih tudi župne urade, naj jim pošiljajo prej omenjene izkaze ter so podrejeni uradi dobili okrožnico kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 19. junija 1932, I. No. 5287/11.

V zmislu prejetih navodil naj torej župnijski uradi vodijo poseben seznam, iz katerega bo razvidno, katerega dne, po kateri tarifni postavki (glej Oglasnik lav. škofije, 1924, VI. odst. 41, str. 38 nsl.), in v kolikem znesku je bila plačana taksa v kolekih.

Na osnovi tega seznama je koncem meseca sestaviti izkaz o taksah, ki so bile v preteklem mesecu pri dotičnem uradu pobrane. Mesečne izkaze je pošiljati v 10 dnevih po preteku vsakega meseca pristojni davčni upravi.

74.

Koppitsch (Kopič) — rojstni podatki.

Koppitsch Anton Maksimilijan je po mnenju njegovega pravnuka dr. Koppitsch Oskarja bil rojen dne 4. junija 1741 neznano kje. Na prošnjo omenjenega pravnuka se vsi župnijski uradi lavantinske škofije s tem povabijo, da po možnosti ustrežejo želji prosilca ter semkaj predložijo krstni list staršev zgoraj imenovanega pradedu.

75.

Slovstvo.

1. Pastoralno bogoslovje. Spisal dr. Franc Ušeničnik. Druga popravljena izdaja. V Ljubljani 1932. Založila Jugoslovanska tiskarna. Nevez. Din 140.—, vez. v platno Din 160.—, v pol usnje Din 180.—.

Nova izdaja te knjige se po vsebini precej razlikuje od prve, ki je izšla pred 12 leti. Pisatelj je v njej upošteval novejša odloke svete Stolice o krščanskem zakonu, o vzgoji, o duhovnih vajah, o katoliški akciji in o socialnem vprašanju. Tudi je dodal več novih odstavkov, n. pr. duhovno vodstvo mladine, pastoralni obiski v družinah, liturgično življenje v župniji, delavsko vprašanje, društveno delovanje. Tako je »Pastirna« v ožjem pomenu, ki govori o osebi dušnega pastirja, o dušnem pastirju kot mašniku in o dušnem pastirju kot duhovnem voditelju krščanske občine, precej narastla.

Liturgiko je avtor kot samosvojo vedo izločil in jo namerava obdelati v posebni knjigi. Enako sta izostali katehetika in homiletika, ker so tuintam že določeni posebni učitelji, ki teoretično in praktično uvajajo klerike v katehezo in cerkveno govornišvo. Želeti bi bilo, da bi gospod pisatelj tudi ti dve stroki z ozirom na nove časovne potrebe sam obdelal in nanovo izdal.

»Pastoralno bogoslovje« je v prvi vrsti namenjeno kandidatom duhovniškega stanu kot navodilo za poznejše dušnopastirsko delovanje. To navodilo naj profesor pojasnjuje in z ozirom na praktične potrebe izpopolnjuje, zlasti glede partikularnih diecezanskih določb, ki jih taka knjiga ne more v podrobnem upoštevati. Pa tudi aktivnim dušnim pastirjem bo knjiga zanesljiva vodnica pri izvrševanju njihove vzvišene službe, kakor bo vsak duhovnik, ki jo bo čital in proučeval, v veliki meri zadostil kan. 129. cerkv. zakonika: Clerici studia, prae-sertim sacra, recepto sacerdotio, ne intermittant.

Važno delo se čč. duhovščini zelo priporoča v nakup. V upoštevanju sedanjih neugodnih gmotnih razmer gg. duhovnikov se s tem dovoljuje, da se Dr. Ušeničnikovo »Pastoralno bogoslovje« za župnijske urade, oziroma za župnijske knjižnice sme nabaviti s cerkvenim denarjem. V tem primeru mora seveda knjiga v svrhu uporabe ostati na razpolago vsem duhovnikom, zlasti dušnim pastirjem dotične župnije.

2. Slomšek naš duhovni vrtnar. Spisal Etbin Bojc. Založila Leonova družba v Ljubljani. Knjižica (64 str.) je pravkar izšla in se dobi v vseh večjih knjigar-nah za ceno 12 Din. Pisec je v njej strnil vso dosedanja literaturo o Slomš-ku kot vzgojitelju, razen tega pa je njegovo delo še važno za osebno sliko Slomškega. Priporočamo jo vsem, ki se zanimajo za našega velikega vzgojitelja in narodnega voditelja.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 25. oktobra 1932.